

ВІДГУК

офіційного опонента на дисертацію Пастушенка Любомира Андрійовича «Педагогічна технологія розвитку професійної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва у вищих мистецьких навчальних закладах» представлену на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук у спеціалізовану вчену раду Д 47.053.01 за спеціальністю 13.00.04 – теорія та методика професійної освіти

У поступальному розвитку сучасного суспільства, його інтеграції в світові освітні процеси особливого значення набуває проблема професійної підготовки вчителя. Початок ХХІ ст., ознаменований глобальними трансформаціями, стрімким економічним та інформаційно-технологічним розвитком, вимагає вчителя-професіонала, озброєного новітніми технологіями, методами і методиками навчання, універсальними знаннями для здійснення освіти і виховання підрастаючого покоління.

Широке коло питань, що висвітлено в наукових працях щодо теми дисертації, має засадничі функції у вивченні багатовекторного феномену “педагогічна технологія розвитку професійної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва”, збагачують загальний внесок в її розробку та складають методологічне підґрунтя для подальших системних досліджень різних суб’єктів педагогічної дії. Обраний аспект наукового аналізу залишається малодослідженим в психологічній і педагогічній науках.

Тому в сучасній соціокультурній ситуації значно зростає роль педагога нового покоління, майбутнього вихователя, фахівця в галузі музичної педагогіки й виконавства, який власними знаннями, уміннями, сформованою системою цінностей зможе якісно впливати на формування професійних компетенцій особистості у галузі музики.

Заслуговує схвалення коректність визначення мети, об’єкта, предмета дослідження. Погоджуємось із окресленими завданнями дисертаційної роботи. Кожне положення наукової новизни та практичного значення дисертації формулюється конкретно і чітко як науковий результат.

Розмежовано одержані наукові положення і прикладні результати, що впливають з теоретичного доробку здобувача.

Практичне значення роботи конкретно відповідає на питання: що дає виконана робота для практики професійної підготовки майбутніх педагогів – музикантів.

Таким чином, аналіз основних позицій дисертації дозволяє скласти загальне позитивне уявлення про науковий апарат роботи, її теоретичні засади та визначає наукову цінність і логіку зазначеної праці, що представляє собою повний дослідницький цикл.

Отже, основні концептуальні положення дисертаційного дослідження, що визначають стратегію і тактику дослідження, є переконливими.

Структура основної частини дисертаційної роботи включає вступ, три розділи, висновки, список літературних джерел та додатки, які системно розкривають сутність питання технологій розвитку професійної компетентності майбутніх вчителів музичного мистецтва. Автором опрацьовано значну кількість сучасних літературних джерел, робіт вітчизняних та зарубіжних вчених.

У першому розділі дисертації представлений теоретичний аналіз проблеми дослідження, який автор фокусує на розкритті сутності поняття професійної компетентності майбутніх педагогів-музикантів розглянутої в контексті філософських, психолого-педагогічних і музично-педагогічних знань.

Окреслено теоретико-методичні підходи до трактування понять «компетентність», «професійна компетентність», «компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва» і «педагогічні технології».

Професійну компетентність учителя музичного мистецтва означено як сукупність взаємопов'язаних якостей особистості, що передбачає наявність досконалих теоретичних знань і практичних навичок, уміння застосовувати їх у процесі професійної діяльності, здатність творчо та нестандартно вирішувати проблемні ситуації, бути відповідальним за наслідки своєї

роботи, а також прагнення до професійного зростання шляхом постійного саморозвитку, самовдосконалення та самоосвіти.

Автором підкреслено, що розвиток професійної компетентності вимагає залучення в освітній процес нових педагогічних технологій, які даватимуть можливість активному засвоєнню знань, розвитку особистісних якостей, провадженню майбутньої професійної діяльності в нових суспільних реаліях.

Поняття «педагогічна технологія» в роботі трактується як множина обґрунтованих проєктивних дій, виконаних суб'єктами освітнього процесу для підготовки компетентного фахівця з музичного мистецтва відповідно до вимог інформаційного суспільства (на основі дефініції М.Левшина).

Автором обґрунтовано доцільність надання сучасній системі розвитку професійної компетентності майбутнього учителя музичного мистецтва спрямованості передусім на індивідуальний розвиток, розкриття музичних здібностей та реалізацію творчого потенціалу.

Названо компоненти структури професійної компетентності майбутнього учителя музичного мистецтва – мотиваційно-ціннісний, когнітивно-пізнавальний, діяльнісно-креативний.

Наукова новизна результатів дослідження, полягає в тому, що вперше

- виконано системний аналіз педагогічної технології розвитку професійної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва в умовах вищого мистецького навчального закладу, що дало можливість представити цей феномен як цілісне педагогічне явище;

- уточнено сутність поняття «розвиток професійної компетентності майбутнього вчителя музичного мистецтва» як динамічного процесу видозміни особистісних і професійних якостей, що відбувається у відкритій системі вищої мистецької освіти; критерії та рівні розвитку професійної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва;

- розкрито професійні характеристики вчителя музичного мистецтва, ґрунтовані на поліфункціональній творчій діяльності в ракурсі змісту та структури шкільної освіти;

-обґрунтовано умови реалізації педагогічної технології розвитку професійної компетентності майбутнього вчителя музичного мистецтва;

-розроблено й експериментально перевірено педагогічну технологію розвитку професійної компетентності майбутнього вчителя музичного мистецтва, вибудовану на інтеграції музично-теоретичних, психолого-педагогічних і професійно зорієнтованих дисциплін;

Особистий внесок здобувача полягає у розробленні концепції та критеріальних ознак професійної компетентності фахівців до професійної музичної і педагогічної діяльності.

Другий розділ дослідження – „Організаційно-методичні засади розвитку професійної компетентності майбутнього вчителя музичного мистецтва” – свідчать про досвід дисертанта щодо професійної підготовки вчителів музичного мистецтва, вміння сформулювати і обґрунтувати концептуальну ідею дослідження на належному науковому рівні, здійснити інтерпретацію якісних і кількісних характеристик професійної готовності майбутніх учителів музики.

На позитивну оцінку заслуговують матеріали дисертації, в котрих висвітлено результати експериментального дослідження педагогічної технології розвитку професійної компетентності студентів, у якому автор сам брав участь не лише як дослідник методики експерименту та експериментальних матеріалів, а і як викладач-експериментатор.

В третьому розділі дослідження – «Експериментальна перевірка ефективності педагогічної технології розвитку професійної компетентності майбутнього вчителя музичного мистецтва» – автор послідовно висвітлює етапи експериментальної перевірки ефективності педагогічної технології модернізації процесу професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва, динаміку розвитку професійної компетентності студентів, зіставляє результати контрольної і експериментальної груп формувального етапу експерименту.

Використані при цьому методи дослідження вдало адаптовані до програми експерименту. Позитивні результати педагогічного експерименту не викликають сумніву. Їх достовірність підтверджена якісно виконаною перевіркою, що була здійснена методами математичної статистики.

Відзначимо, що привертають увагу результати та опис констатувального та формувального етапів експерименту; не викликають сумніву дібрані автором діагностувальні завдання; критерії, рівні та показники в межах кожного із зазначених етапів експерименту.

Результати дослідження студентів експериментальної та контрольної груп за визначеними критеріями подано в таблицях з наступним описом та аналізом.

Оцінюючи позитивно проведені дослідження як інноваційне і, згідно логіки викладу змісту завершене, в контексті наукової дискусії дозволяю висловити деякі міркування.

1. У назві дисертації зазначено ключове поняття «розвиток професійної компетентності», однак у тексті роботи неодноразово зустрічається «формування професійної компетентності»;

2. У роботі конкретно визначено, якими має володіти основними компетентностями вчитель музичного мистецтва і майже не висвітлено специфіку його майбутньої професійної діяльності;

3. При обґрунтуванні констатувального та формувального експериментів важливо було б конкретизувати спеціалізації, на яких він проводився, і відповідно пояснити чому було обрано саме таку спеціалізацію.

4. Робота значно виграє б, якби автор показав місце міжпредметних зв'язків дисциплін навчального плану, які впливають на професійну підготовку майбутніх учителів музичного мистецтва.

5. Робота не позбавлена й деяких редакційно-технічних огріхів.

Дисертаційна робота Пастушенка Любомира Андрійовича «Педагогічна технологія розвитку професійної компетентності майбутніх

учителів музичного мистецтва у вищих мистецьких навчальних закладах» є актуальною. Ідеї автора представляють науковий інтерес для теорії та практики досліджуваної проблеми. Дисертація є самостійним дослідженням, має наукову новизну, теоретичну і практичну цінність.

Актуальність, новизна, обґрунтованість та достовірність положень, висновків і рекомендацій свідчать, що робота відповідає вимогам пунктів пп. 9, 11, 12 «Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. №567, які висуваються до дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук, а її автор Пастушенко Любомир Андрійович заслуговує присудження наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти.

Офіційний опонент:

кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри педагогіки початкового навчання
ДВНЗ «Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника»

М.В.Клепар

